

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Pentru aprobarea Regulamentului privind nivelul de aplicare a cerințelor prudențiale și abrogarea Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru aprobarea Regulamentului cu privire la supravegherea pe bază consolidată a băncilor nr. 101/2020”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Autorul proiectului actului normativ este Banca Națională a Moldovei (BNM).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru aprobarea Regulamentului privind nivelul de aplicare a cerințelor prudențiale și abrogarea Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru aprobarea Regulamentului cu privire la supravegherea pe bază consolidată a băncilor nr. 101/2020” (în continuare - proiectul hotărârii) este elaborat în temeiul art. 59 alin.(1), art. 116 și art. 121 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor și în scopul transpuneri prevederilor cadrului european aferent nivelului de aplicare a cerințelor prudențiale (Regulamentul (UE) nr.575/2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, așa cum a fost modificat prin Regulamentul delegat (UE) 2024/1623) și a Regulamentului delegat (UE) nr. 2022/676 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/ în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează condițiile conform cărora trebuie să se efectueze consolidarea în cazurile menționate la articolul 18 alineatele (3)-(6) și la articolul 18 alineatul (8) din regulamentul menționat.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Proiectul hotărârii a fost elaborat în contextul angajamentului asumat de Banca Națională a Moldovei de aliniere a legislației Republicii Moldova în domeniul bancar la acquis-ul Uniunii Europene, conform Anexei A la Clusterul 2 „Piața internă”, Capitolului 9 „Servicii financiare” din Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la UE pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025. Proiectul hotărârii are drept obiectiv armonizarea cadrului de reglementare secundar cu prevederile normelor europene aferente aplicării cerințelor prudențiale, prin transpunerea art. 4 (pct. 20a, 23, 24 și pct. 135), art. 6–14, art. 18 alin. (1)–(8), art. 19, art. 20 alin. (1)–(7) și art. 21–23 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, a art. 123 alin.(2) și 144 alin. (2) și (3) din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, precum și prin aplicarea prevederilor Regulamentului delegat (UE) 2022/676 în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează condițiile în care trebuie efectuată consolidarea în cazurile menționate la articolul 18 alineatele (3)–(6) și la articolul 18 alineatul (8) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

În contextul elaborării noului cadru de reglementare se impune, totodată, abrogarea Hotărârii Comitetului executiv al BNM pentru aprobarea Regulamentului cu privire la supravegherea pe bază consolidată a băncilor, nr. 101/2020 (în continuare – Regulamentul nr. 101/2020). Necesitatea abrogării Regulamentului nr. 101/2020 rezultă din modificarea și extinderea obiectului de reglementare, prin preluarea în cadrul noului act normativ a prevederilor aferente nivelului de aplicare a cerințelor prudențiale, atât la nivel individual, cât și la nivel consolidat, în conformitate cu articolele 6 – 23 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013. Spre deosebire de Regulamentul nr. 101/2020, al cărui obiect de reglementare este limitat la stabilirea cerințelor și principiilor aplicabile supravegherii pe bază consolidată, noul cadru de reglementare va determina în mod unitar regulile privind aplicarea cerințelor prudențiale la diferitele niveluri de aplicare, inclusiv condițiile și modalitatea de aplicare a acestora la nivel individual și la nivel consolidat. Totodată, acesta va include regulile privind consolidarea prevăzute de cadrul european relevant, inclusiv condițiile în care consolidarea se efectuează în cazurile specificate la articolul 18 alineatele (3)–(6) și alineatul (8) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, ținând cont de standardele tehnice de reglementare stabilite prin Regulamentul delegat (UE) 2022/676.

În aceste condiții, menținerea în vigoare a Regulamentului nr. 101/2020, în paralel cu noul act normativ, ar putea genera suprapuneri și fragmentarea cadrului de reglementare aplicabil nivelului de aplicare a cerințelor prudențiale, precum și riscul unor neconcordanțe în aplicarea prevederilor aferente consolidării. Prin urmare, abrogarea Regulamentului nr. 101/2020 este necesară în vederea asigurării unui cadru normativ unitar, coerent și clar privind aplicarea cerințelor prudențiale atât la nivel individual, cât și la nivel consolidat, precum și pentru asigurarea alinierii acestuia la acquis-ul Uniunii Europene în domeniul serviciilor financiare.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În proiectul Regulamentului sunt stabilite nivelurile de aplicare a cerințelor prudențiale aplicabile instituțiilor de credit (la nivel individual, consolidat și, după caz, subconsolidat), metodele de consolidare prudențială, inclusiv posibilitatea aplicării unor derogări de către Banca Națională a Moldovei de la aplicarea anumitor cerințe prudențiale atât la nivel individual, cât și la nivel consolidat.

Totodată, proiectul de Regulament stabilește cerințe privind tranzacțiile intragrup cu societățile holding cu activitate mixtă, obligațiile de furnizare a informațiilor privind structura grupului, precum și cerințe de publicare specifice aplicabile în cazul exercitării anumitor opțiuni de către Banca Națională a Moldovei.

Principalele prevederi ale proiectului de Regulament sunt structurate după cum urmează:

Capitolul I – *Obiect și domeniu de aplicare* - stabilește obiectul regulamentului și domeniul de aplicare a prevederilor acestuia.

Capitolul II – *Aplicarea cerințelor prudențiale pe bază individuală* - descrie nivelul de aplicare a cerințelor prudențiale pe bază individuală și stabilește tratamentul general aferent aplicării acestora de către instituțiile de credit, inclusiv condițiile pentru aplicarea derogărilor de la respectarea cerințelor prudențiale pe bază individuală.

Capitolul III – *Aplicarea cerințelor prudențiale pe bază consolidată* - descrie nivelul de aplicare a cerințelor prudențiale pe bază consolidată și stabilește tratamentul general aferent aplicării acestora de către instituțiile de credit. Totodată, capitolul reglementează metodele de consolidare prudențială, mecanismul de acordare a deciziei comune aferente cerințelor prudențiale în cazul în care Banca Națională a Moldovei acționează în calitate de supraveghetor consolidant, inclusiv deciziile comune privind nivelul de aplicare a cerințelor de lichiditate, condițiile de excludere a anumitor entități din perimetrul de consolidare prudențială, precum și aplicarea cerințelor prudențiale la nivel subconsolidat în cazul entităților din state terțe.

Capitolul IV – *Tranzacțiile intragrup cu societățile holding cu activitate mixtă* - stabilește cerințe privind gestionarea și controlul tranzacțiilor intragrup, precum și obligația instituțiilor de credit de a informa Banca Națională a Moldovei cu privire la tranzacțiile semnificative cu societățile holding cu activitate mixtă și filialele acestora.

Capitolul V – *Furnizarea de informații* - stabilește obligațiile instituțiilor de credit de a furniza Băncii Naționale a Moldovei informații privind structura grupului, perimetrul de consolidare prudențială și entitățile incluse sau excluse din acesta, precum și de a comunica modificările informațiilor furnizate.

Capitolul VI – *Cerințe de publicare specifice* - stabilește informațiile pe care Banca Națională a Moldovei urmează să le publice în cazul exercitării anumitor opțiuni prevăzute de Regulament, inclusiv informații privind instituțiile de credit-mamă și fondurile proprii deținute la filiale din state terțe.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Proiectul hotărârii a fost elaborat în scopul alinierii cadrului normativ național la cel aplicabil în Uniunea Europeană. Prin urmare, analiza unor opțiuni alternative nu se justifică.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Nu este aplicabil

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul hotărârii va conduce la crearea unui cadru armonizat cu normele UE aferent nivelului de aplicare a cerințelor prudențiale.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu au fost identificate

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
La nivelul Uniunii Europene a fost adoptat Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, care are drept obiectiv instituirea unui cadru juridic privind cerințele prudențiale aplicabile instituțiilor de credit. În acest context, în proiectul hotărârii au fost transpuse prevederile art.4 (pct. 20a, 23, 24 și pct. 135), art. 6–14, art. 18 alin. (1)–(8), art. 19, art. 20 alin. (1)–(7) și art. 21–23 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, care au drept scop stabilirea nivelului de aplicare a cerințelor prudențiale, precum și prevederile art. 123 alin. (2) și art. 144 alin. (2)–(3) din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE. În conformitate cu prevederile art. 31 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017) și ale Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, a fost elaborat tabelul de concordanță aferent prevederilor art. 4 pct. 20a, 23, 24 și pct. 135, art. 6–14, art. 18 alin. (1)–(8), art. 19, art. 20 alin. (1)–(7) și art. 21–23 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2024/1623, precum și prevederilor art. 123 alin. (2) și art. 144 alin. (2)–(3) din Directiva 2013/36/UE. Totodată, proiectul transpune, prin Anexă la proiectul de regulament, prevederile Regulamentului delegat (UE) 2022/676 în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează condițiile în care trebuie efectuată consolidarea în cazurile menționate la articolul 18 alineatele (3)–(6) și la articolul 18 alineatul (8) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
În contextul angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de armonizare a legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene, se impune transpunerea totală a dispozițiilor Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, Directivei 2013/36 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și ale Regulamentului delegat (UE) 2022/676. Necesitatea acestor măsuri normative derivă din obligația de aliniere la standardele europene în materia cerințelor prudențiale pentru instituțiile de credit.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul hotărârii urmează a fi supus consultării publice, prin plasarea pe pagina web a Băncii Naționale a Moldovei (www.bnm.md), la compartimentul „Legislație”, rubrica „Transparența decizională”.

În baza propunerilor și obiecțiilor părților interesate se va întocmi sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul hotărârii.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul de hotărâre, însoțit de tabelele de concordanță, se va expedia Centrului de Armonizare a Legislației în vederea efectuării expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, conform prevederilor art.34 alin.(1) și art.35 din Legea nr.100/2017. Totodată, în temeiul art. 11 alin. (3³) din Legea nr.548/1995 se va solicita o opinie cu caracter consultativ din partea Ministerului Justiției. Conform art.36 alin. (5) din Legea nr.100/2017, proiectul hotărârii a fost supus expertizei anticorupție în cadrul Băncii Naționale a Moldovei, în urma căreia factori și riscuri de corupție nu au fost identificate.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul hotărârii nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor normative cu care se află în conexiune. În același timp, aprobarea proiectului hotărârii implică abrogarea Regulamentului nr. 101/2020, ca urmare a instituirii unui nou cadru normativ în domeniul reglementat. Totodată, este de precizat că la elaborarea proiectului de hotărâre s-a ținut cont de eforturile paralele de armonizare a legislației naționale cu normele acquis-ului UE în partea ce ține de activitatea în domeniul bancar. Respectiv, proiectul de hotărâre respectă terminologia utilizată în proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (aspecte aferente activității băncilor), nr. unic 547/MF/BNM/2026 care substituie noțiunea de „bancă” cu noțiunea de „instituție de credit” și definește noțiunea de „instituție de importanță sistemică globală G-SII” și noțiunea de „instituție de importanță sistemică globală din afara UE (GSII din afara UE)”.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
În scopul asigurării continuității activității în condițiile conformării prevederilor Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la UE 2025/2029, proiectul hotărârii va intra în vigoare la 1 ianuarie 2028, cu excepția prevederilor care vizează statutul de stat membru care se vor aplica începând cu data intrării în vigoare a Tratatului de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.